

Kennisgeving terinzagelegging ontwerpprogramma PAWOZ, Ministerie van Klimaat en Groene Groei

Van vrijdag 28 februari 2025 tot en met donderdag 10 april 2025 liggen het ontwerpprogramma Aansluiting Wind Op Zee Eemshaven (PAWOZ) en bijbehorende stukken inclusief milieueffectrapport (plan-MER) en integrale effecten analyse (IEA) ter inzage. In deze periode kunt u hierop reageren.

Korte omschrijving van het programma

Het Programma Aansluiting Wind Op Zee Eemshaven (PAWOZ) is een belangrijke stap in het realiseren van de energietransitie. Door het sluiten van het Groningerveld en het stoppen van het importeren van gas uit Rusland is er een dringend alternatief nodig om in onze energiebehoefte te blijven voorzien. Windenergie op zee vergroot onze Nederlandse energie-onafhankelijkheid en verstevigt de beschikbaarheid én leveringszekerheid van energie. Wind op zee is als opwekker van duurzame energie cruciaal om de Klimaatdoelstellingen te behalen. De Klimaat en Energieverkenning 2024 laat zien dat Klimaatdoelstellingen onder druk staan. Daarom is maximale inzet op het realiseren van de energietransitie nodig om deze doelen in zicht te houden.

Het programma draagt bij om invulling te geven aan deze doelstellingen en onderzoekt de mogelijkheden voor de aanlanding van 4 GW elektriciteit uit het windenergiegebied Doordewind (DDW) en 500 MW waterstof uit het windenergiegebied Ten Noorden van de Waddeneilanden (TNW) rond 2031. Ook onderzoekt PAWOZ-Eemshaven de mogelijkheden voor toekomstige aanlandingen na 2031 in Noord-Nederland.

Waarom is dit programma nodig?

In dit programma wordt een integrale aanpak uitwerkt voor de aanlandingen die nodig zijn, waarbij het Rijk verder kijkt dan individuele projecten. De schaarse ruimte in Nederland vraagt om een strategische afweging van mogelijkheden en effecten, zoals de aansluiting van windenergieprojecten Ten Noorden van de Waddeneilanden en Doordewind op het landelijke elektriciteits- en waterstofnetwerk. Het programma onderzoekt alternatieven en brengt effecten in kaart met een milieueffectrapportage (Plan-MER) en een Integrale Effectanalyse (IEA), waarbij ook onderwerpen als techniek, landbouw, kosten, omgeving en toekomstvastheid worden meegenomen. Het programma heeft een zelfbindend karakter, waardoor de randvoorwaarden voor opvolgende besluiten worden vastgelegd. Belanghebbenden hebben vanaf de start mee kunnen denken via bijeenkomsten, themasessies en formele inspraakmomenten. Zo is gezamenlijk gezocht naar duurzame oplossingen en keuzes die de energietransitie en ruimtelijke ontwikkeling ondersteunen.

Wat is een ontwerpprogramma?

Het ontwerpprogramma beschrijft hoe het programma eruit gaat zien en welke maatregelen en voorzieningen voor de fysieke leefomgeving worden genomen om het programma te realiseren. Bovendien beschrijft het hoe de participatie is verlopen in de vorige fasen van de procedure. Ook het plan-MER en de IEA die nodig zijn om de keuzes in het programma te onderbouwen liggen ter inzage. Op deze documenten kunt u reageren met een zienswijze.

Na de publicatie van de ontwerpprogramma en beantwoording van de ingediende zienswijzen wordt het definitieve programma vastgesteld.

Webinar en inloopbijeenkomsten

Webinar

Heeft u vragen over het milieueffectrapport of de ontwerpprogramma? Op maandag 10 maart 2025 vindt om **20.00 uur** een **webinar** plaats. Tijdens deze online informatiebijeenkomst worden presentaties gegeven en kunt u via de chat vragen stellen. Aanmelden voor de informatiebijeenkomst kan via het aanmeldformulier op www.rvo.nl/pawoz-eemshaven. Wij stellen het op prijs als u uw vragen van tevoren doorgeeft.

Inloopbijeenkomsten

U bent welkom bij de inloopbijeenkomsten die het ministerie van Klimaat en Groene Groei (hierna: KGG) organiseert, samen met de initiatiefnemers TenneT en Gasunie. U kunt daar uw vragen stellen. U kunt (zonder aanmelding) in- en uitlopen tussen 19.30 en 21.30 uur.

De bijeenkomsten zijn op:

- Woensdag 12 maart 2025, Dorpshuis Ons Centrum, op Schiermonnikoog.
- Donderdag 13 maart 2025, De IJsherberg, in Dokkum.
- Dinsdag 18 maart 2025, Cultureel Centrum het Kronkelhoes, in Kloosterburen.
- Woensdag 19 maart 2025, De Nieuwe Wierde, in Grijskerk.
- Dinsdag 20 maart 2025, Hotel Ekamper, in Roodeschool.
- Dinsdag 25 maart 2025, Dorpshuis Ons Hol, in Hollum op Ameland.

Bij de inloopbijeenkomst vindt u informatie over het project en over de procedure. Ook kunt u uw vragen stellen aan medewerkers van het ministerie van KGG, TenneT en Gasunie.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

U kunt van **vrijdag 28 februari 2025 tot en met donderdag 10 april 2025** reageren op het milieueffectrapport, de integrale effectanalyse en het ontwerpprogramma. Dit heet het indienen van een zienswijze. In deze periode kunt u de documenten bekijken op www.rvo.nl/pawoz-eemshaven.

U kunt op meerdere manieren een zienswijze indienen.

- Bij voorkeur digitaal via de website www.rvo.nl/pawoz-eemshaven
- Per post:

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Programma PAWOZ

Postbus 111

9200 AC Drachten

Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.

- Voor het opnemen van mondelinge zienswijzen is er tijdens de inloopbijeenkomst een notulist aanwezig. Ook kunt u op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Wat gebeurt er hierna?

De Commissie voor de milieueffectrapportage brengt onafhankelijk een advies uit over het milieueffectrapport. De ontvangen zienswijzen en het advies van de Commissie worden meegewogen bij het vaststellen van het programma.

Heeft u hulp nodig?

De overheid vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Niet iedereen is even handig met computers. Daarom zijn er Informatiepunten Digitale Overheid. Deze informatiepunten vindt u in de bibliotheken. U kunt er makkelijk binnenlopen om uw vragen over websites van de overheid te stellen. Bijvoorbeeld voor het op de computer bekijken van documenten die bij dit project horen. Vraag ernaar bij de bibliotheek bij u in de buurt. Voor meer informatie kunt u terecht op de website: www.informatiepuntdigitaleoverheid.nl.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Programma PAWOZ en alle bijbehorende stukken vindt u op www.rvo.nl/pawoz-eemshaven en www.netopzee.eu. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.